

Finn Tarp – Direktør for UNU-WIDER

Med fakta som våben

Fem minutter i selskab med Finn Tarp og et hurtigt kig på hans CV er nok: Her er en mand, hvis hjerte banker for udvikling og for de fattige. Men det står også hurtigt klart, at selv om det er hjertet, der driver Finn Tarp, så er det først og fremmest hjernen, han bruger i sin kamp for udvikling og imod fattigdom.

Finn Tarp er udviklingsøkonom og interesserer sig ikke kun for, om vi i den rige verden bidrager til udvikling i den fattige del af verden. Han er mere optaget af, at vi giver vores bistand på en måde, der virker, og om bistanden gives, så den skaber resultater. Den gode vilje er ikke nok.

Og Finn Tarp kender udviklingslandene og bistanden indefra. I 15 af sine 62 år har han boet og arbejdet i udviklingslande, længst tid har han tilbragt i Mozambique og Vietnam. Siden 1988 har han været tilknyttet Københavns Universitet, fra 2002 som professor i udviklingsøkonomi. Herfra blev han i 2009 hentet til Helsinki som direktør for det internationalt anerkendte World Institute for Development Economics Research (WIDER), som er en del af FN's Universitet (UNU).

I den egenskab er Finn Tarp også leder af det dansk-svenske forsknings- og kommunikationsprogram i udvikling, ReCom, og formålet med ReCom flugter godt med Finn Tarps resultat-orienterede tilgang til udviklingsbistanden: Vi skal ikke give bistand blot for at gøre godt, men for at skabe resultater. Og udebliver resultaterne, skal vi stå ved det, men forske i årsagerne og blive klogere, lyder Finn Tarps og ReComs mantra.

”Målene for ReCom er de samme, der har drevet mig gennem hele mit virke,” siger Finn Tarp. ”Vi skal blive bedre til at dele og kommunikere vores viden om, hvad der virker, og hvad der ikke virker i udviklingsbistanden og tage ved lære både af fejltagelser og succeser. Kan gode erfaringer i ét land bruges i et andet? Hvilke justeringer skal der til? Det er de spørgsmål, vi forsker i på et meget bredt felt og ved at trække på verdens førende forskere.”

Målet er ikke blot at kvalificere udviklingsbistanden, men også debatten om udviklingsbistanden, der – ifølge Finn Tarp – lader en del tilbage at ønske:

”Jeg lægger ikke skjul på, at jeg som udgangspunkt har en positiv holdning til udviklingsbistand, men når jeg argumenterer for bistand, skal mine argumenter være baseret på fakta – på at bistanden faktisk skaber udvikling. Jeg respekterer, at andre forskere kan have en negativ grundholdning til bistand, men i de tilfælde, hvor deres fakta og metoder er mangelfulde, må jeg protestere,” siger Finn Tarp, der har taget mange holmgange med forskerkolleger og er parat til at tage flere. Han er især frustreret over, at enhver kritisk sag eller et kritisk studie kan få hele diskussionen om nytten af udviklingsbistanden til at blusse op.

”Det viser sig gang på gang, at sagerne og studierne hviler på et løst grundlag. Ofte ser vi, at de negative konklusioner bygger på, at folkene bag ikke har kunnet påvise en klar sammenhæng mellem bistand og resultater. Men mangel på bevis er jo ikke det samme som at bevise manglende sammenhæng, og det skal vi gang på gang bruge ressourcer og kræfter på at påpege. Jeg byder kritisk debat om udviklingsbistanden velkommen, men lad os tage debatten på et oplyst grundlag. Det vil ReCom gerne bidrage til.”

Fem skarpe til Finn Tarp om ReCom:

I er betalt af Danida og Sida, der lever af at administrere udviklingsbistand. Gør det jer ikke til part i sagen og farver jeres forskning?

- Nej. Vi er en uafhængig forskningsinstitution og er i ReCom sikret et armslængdeprincip. Vi fremlægger resultater, konklusioner og anbefalinger baseret på dokumentation og data, ikke på holdninger.

Er I parate til at fremlægge resultater, der ikke tegner et positivt billede af bistanden?

- Naturligvis, og det gør vi. Vi har f.eks. konkluderet, at det ikke kan påvises, at bistand til uddannelse fører til vækst og udvikling på makroniveau. Det var ikke populært i alle kredse. Men jeg skal understrege, at der sagtens *kan* være en sammenhæng. Vi kan blot konstatere, at vi på basis af eksisterende forskning ikke kan påvise den.

Fører ReCom reelt til nye resultater? Samler I ikke blot resultaterne af eksisterende forskning?

- Det er rigtigt, at der er forsket og forskes meget i udviklingsbistand. Men forskningen er fragmentarisk og svært tilgængelig. Ambitionen med ReCom er at samle al den viden, vi har, og gøre den lettere tilgængelig for alle. Målet er simpelt: at gøre bistanden mere effektiv.

Batter bistanden overhovedet noget i forhold til handel, minedrift, private investeringer og remitter?

- I kroner og ører fylder bistanden måske ikke så meget som de andre poster. Men bistanden spiller alligevel en meget vigtig rolle, fordi den kan bruges til de fælles goder, enkeltpersoner og enkelte virksomheder ikke kan løfte. Hertil kommer, at vi skylder skatteyderne, der finansierer bistanden, og de fattige, den er rettet mod, at bruge den så effektivt som muligt.

Risikerer ReCom ikke at blive endnu et ambitiøst forskningsprojekt med stakkevis af rapporter, der ikke sætter sig synlige spor?

- Jo, men vi knokler for netop at undgå det. ReCom stopper ikke ved rapporterne. Halvdelen af vores navn og formål er kommunikation, og det tager vi alvorligt. Kun hvis forskningen kommunikerer effektivt til politikere, beslutningstager, vælgere m.fl. giver den mening.